

ART NOUVEAU: BELGIË

Paul Hankar en toegepaste kunsten

Paul Hankar

- 11 december 1852 in Frameries, België
- Gestorven op 17 januari 1901
- Belgische architect en meubelontwerper, en een vernieuwer in de Art Nouveau -stijl.

Hankar

- Zoon van een steenhouwer
- Op veertienjarige leeftijd verhuisde hij naar Brussel met als doel zijn opleiding als beeldhouwer te perfectioneren
- 1873 – 1884 Koninklijke Academie voor de Schone Kunsten in Brussel waar hij Horta ontmoette
- Hij begon zijn carrière als ontwerper en beeldhouwer van grafmonumenten

- Mausoleum van Karel Rogier , Brussel (jaren 1870)

Hankat

- Zoon van een steenhouwer
- 1873 – 1884 Koninklijke Academie voor de Schone Kunsten in Brussel waar hij Horta ontmoette
- Hij begon zijn carrière als ontwerper en beeldhouwer van grafmonumenten
- Van 1879 tot 1894 werkte hij in het atelier van de vooraanstaande architect Henri Beyaert, een meester in eclectische en neoklassieke architectuur

Huis Hier ist in den Kater en de Kat, Adolphe Maxlaan, Brussel van Beyaert

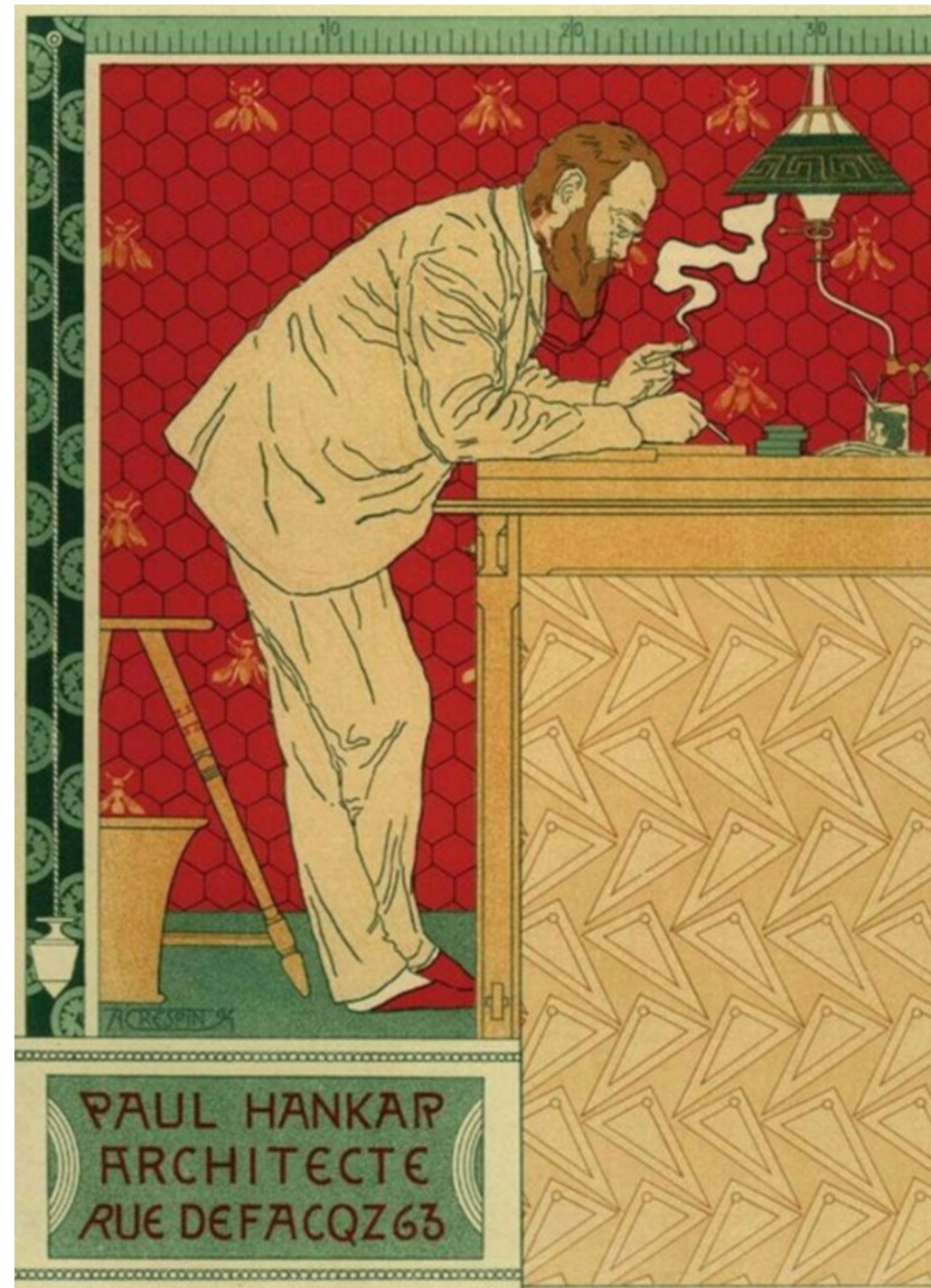
Onder leiding van
Beyaert was hij de
hoofdontwerper van het
Palacio de Chávarri
(1889) in Bilbao ,
Spanje, gebouwd voor
zakenman Víctor
Chávarri

Palacio de Chávarri,
Bilbao , Spanje (1888-1889)

- Bewonderaar van Violet le Duc die het gebruik van innovatieve nieuwe materialen zoals ijzer en glas bepleitte, terwijl hij inspiratie putte uit historische architectuur
- 1893 richtte hij zijn eigen praktijk op en startte met de bouw van zijn eigen huis in Sint-Gillis

Bekroond prijsvraagontwerp voor het Jan Van Beersmonument, Antwerpen [i.s.m. C. Krick]. 1891

- 1893 Begin van het Hankar huis in Sint-Gillis, Brussel
- De vernieuwing bij Hankar zit in de vormtaal die opvalt door de constructieve logica en een verfijnd materiaalgebruik
- Hankar zijn art nouveau is meer geometrisch

Portret van Paul Hankar op een poster van Adolphe Crespin, ca. 1894

- Het herenhuis dat Hankar bouwde, op een smal perceel in een welvarende wijk van Brussel nabij de Louizalaan , verschilde sterk van de gebouwen eromheen.
- De dominante stijlen waren Beaux-Arts en neoklassiek, met symmetrische kenmerken zoals frontons en pilasters , opgetrokken in baksteen of natuursteen.

- Asymmetrisch
- Ingang, trap
- Een uitstekende doosvormige erker van drie verdiepingen, ondersteund door stenen consoles zorgt voor voldoende licht in de kamers op de tweede en derde verdieping en een balkon voor de vierde.

Sgraffito-versiering op de gevel van de Hangar Houses

Voor decoratieve accenten onder de ramen en de daklijn bracht Hankar de talenten van verschillende van zijn kunstenaarsvrienden samen, waaronder de beeldhouwer René Janssens en de schilder Albert Ciamberlani, die de gevel versierde met sgraffito, of lagen pleisterwerk in pastelkleuren op een vochtig oppervlak, een techniek die populair was in het Renaissance-Italië in de 15e en 16e eeuw.

Het erkerraam op de begane grond gaf de woonkamer aan,
een reeks kleine ramen boven de ingang gaf de trap aan en
het grote erkerraam op de ramen op de bovenste verdieping
gaf de werkplaats van de kunstenaar aan

Onder de kroonlijst vier kleine taferelen:

Ochtend (vogel en kastanjebladeren)

Dag (vogel en stralende zon)

Avond (zwaluw)

Nacht (vleermuizen en sterren)

Muurschilderingen van Crespin verschijnen onder de ramen
en in een arcadenfries aan de dakrand

De Franse architect en ontwerper Hector Guimard maakte
in 1895 een tekening van de voorgevel.

Onder de kroonlijst vier kleine taferelen:

Ochtend (vogel en kastanjebladeren)

Dag (vogel en stralende zon)

Avond (zwaluw)

Nacht (vleermuizen en sterren)

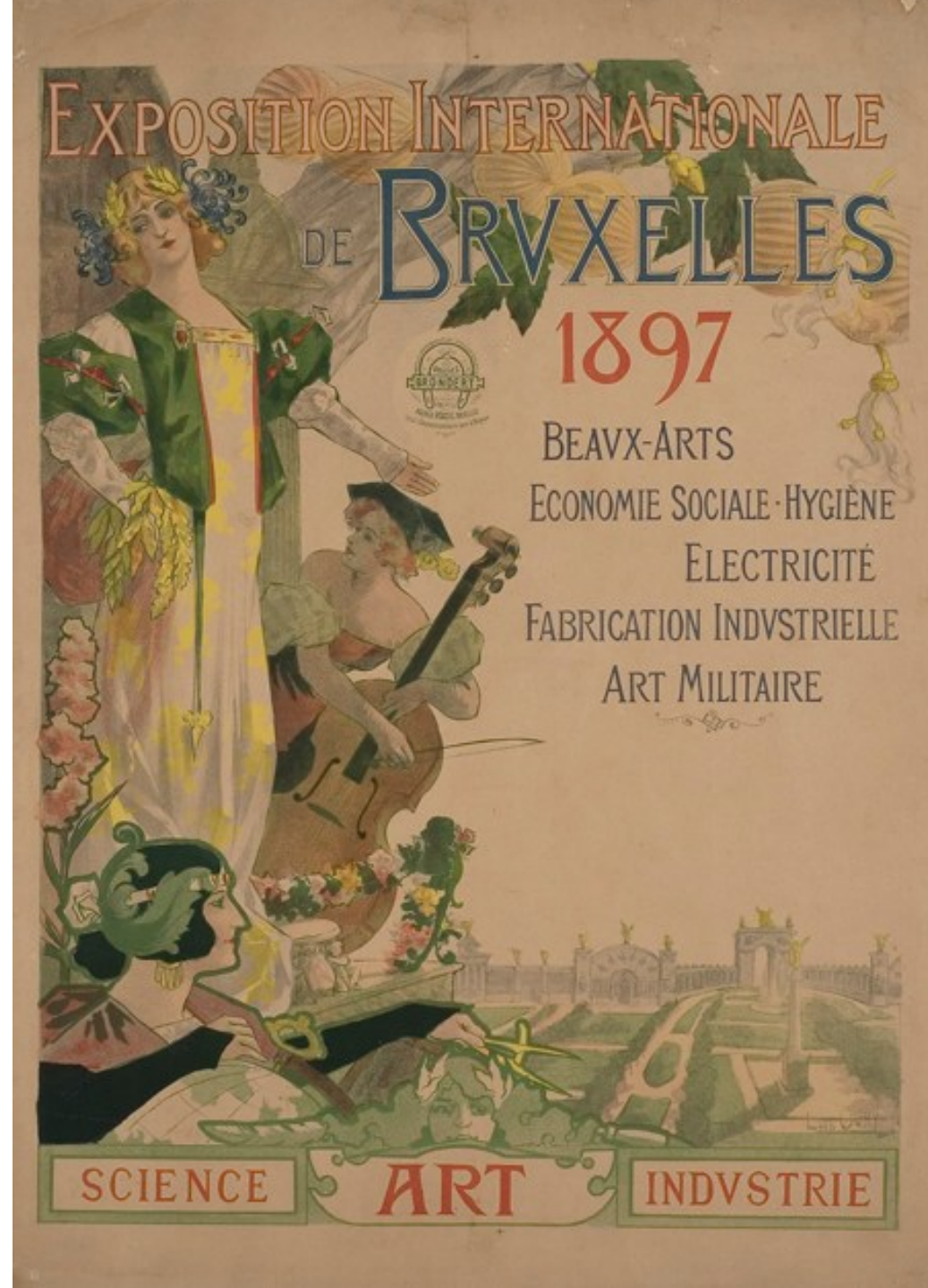

JOUR

SOIR

- 1891- 1897 docent bouwkunde aan de kunstnijverheidsschool van Schaarbeek.
- 1897 – 1901 professor architectuurgeschiedenis het *Institut des Hautes Etudes* van de Université libre de Bruxelles
- Hankar werkte als redacteur van L'Emulation (1894–96), een tijdschrift dat de Art Nouveau-stijl promootte

- In 1897 kreeg hij samen met Henry Van de Velde , Gustave Serrurier-Bovy en Georges Hobé de opdracht om de Koloniale Tentoonstelling van Tervuren (in de buitenwijken van Brussel) te ontwerpen, waar hij het werk van verschillende ambachtslieden en meubelontwerpers coördineerde en waar de nieuwe kunst

Voor de Wereldtentoonstelling van 1897 in Brussel droeg hij bij aan het ontwerp van het Congo-gedeelte, dat bekend werd om zijn volledige toepassing van de Art Nouveau

Nam deel aan de Koloniale Tentoonstelling in Tervuren, nabij Brussel, waar hij de werken van verschillende ambachtslieden en meubelontwerpers coördineerde

Paul Hankar; Musée du Congo (Tervuren, Belgium)

Het **Hôtel Albert Ciamberlani** (Frans : Hôtel Albert Ciamberlani ; Nederlands : Huis Albert Ciamberlani), soms ook wel Hôtel Veuve Ciamberlani (wat Huis van de Weduwe Ciamberlani betekent) genoemd , is een historisch herenhuis in Brussel , België.

1897 gebouwd als privéwoning van de symbolistische schilder Albert Ciamberlani en in opdracht van zijn moeder. De architect was Paul Hankar

In 1927 werd het onderste deel van de gevel grondig verbouwd en werd er een garage toegevoegd

Het gebouw, dat in 2006 werd gerenoveerd, is een van de best bewaarde gebouwen van Hankar.

De asymmetrische buitengevel weerspiegelt de indeling binnen. Links bevond zich oorspronkelijk de voordeur. Het grote salon op de eerste verdieping wordt verlicht door twee hoefijzervormige ramen

Ciamberlani zelf leverde de ontwerpen voor de grote allegorische sgraffito- versiering op de voorgevel

Ronde ramen zijn geïnspireerd op traditionele Chinese maanpoorten

twee materialen,
witte baksteen uit Silezië en
witte steen uit Euville

Paul Hankar lanceerde ook de mode voor ronde ramen met houten kozijnen met een ongeëvenaarde finesse

Hôtel Ciamberlani, rue Defacqz 49, Ixelles (Bruxelles),
Belgique. Architecte Paul Hankar. Détail: sgraffite

De centrale compositie beeldt in allegorische vorm de
verschillende stadia van het leven af, onder het bladerdak
van een grote perenboom. De medaillons zijn voorgesteld
om ofwel de werken van Hercules of jachtaferelen uit te
beelden

ARCHITEKT: PAUL BANKAR — BRÜSSEL

SPEISEZIMMER — RUE DE FAQZ 46 — BRÜSSEL

Aglav-huis
Het huis werd in
1898 door
Hankar
gebouwd voor
kleermaker
Jean-Baptiste
Aglave

De overhemdenwinkel Niguet
is een Art Nouveau- winkel
gebouwd in Brussel door
architect Paul Hankar .

Voormalig
winkelpand
Chemiserie
Niguet aan de
Koningsstraat /
Koningsstraat,
Brussel (1896)

Bas-reliëfpaneel op de gevel van het Maison Aglave, Brussel (1898)

Kruk, Los Angeles County
Museum of Art , Californië
(1898)

Twee kamerschermen voor het Grand Hotel, Collectie Koning Boudewijnstichting. (in depot bij Designmuseum Gent)

- Hankar stierf op 41 jarige leeftijd

1900: monumentale zitbank voor de Wereldtentoonstelling in Parijs, nu Koninginnelaan, Oostende ("Stenen bank"; replica uit 2003-2004)

Gustave Strauven

- (Schaarbeek, 23 juni 1878 - Haute-Savoie (Frankrijk), 19 maart 1919)
- Belgisch architect.
- Van 1896 tot 1898 was hij in de leer in Brussel bij Victor Horta en hielp hij mee tekenen voor het Hotel van Eetvelde en het Volkshuis

Het Huis Saint-Cyr is een smal herenhuis in Brussel, België opgetrokken in art-nouveaustijl.

Het Saint-Cyrhuis is het belangrijkste gebouw van Strauven, gebouwd tussen 1901 en 1903 in een flamboyante Art Nouveau-stijl.

Architect Gustave Strauven (leerling van Victor Horta) ontwierp de woning in 1900 voor de schilder Georges de Saint-Cyr. De woning is beroemd omwille van de overdadige versiering en het uitbundige smeedwerk van Charles Van Waeyenberghe aan de voorgevel.

Vanwege de
extravagantie
wordt het
gebouw Art
Nouveau-Barok
genoemd

Huis "Quinten Matsijs", geïnspireerd door hetzelfde ontwerp.

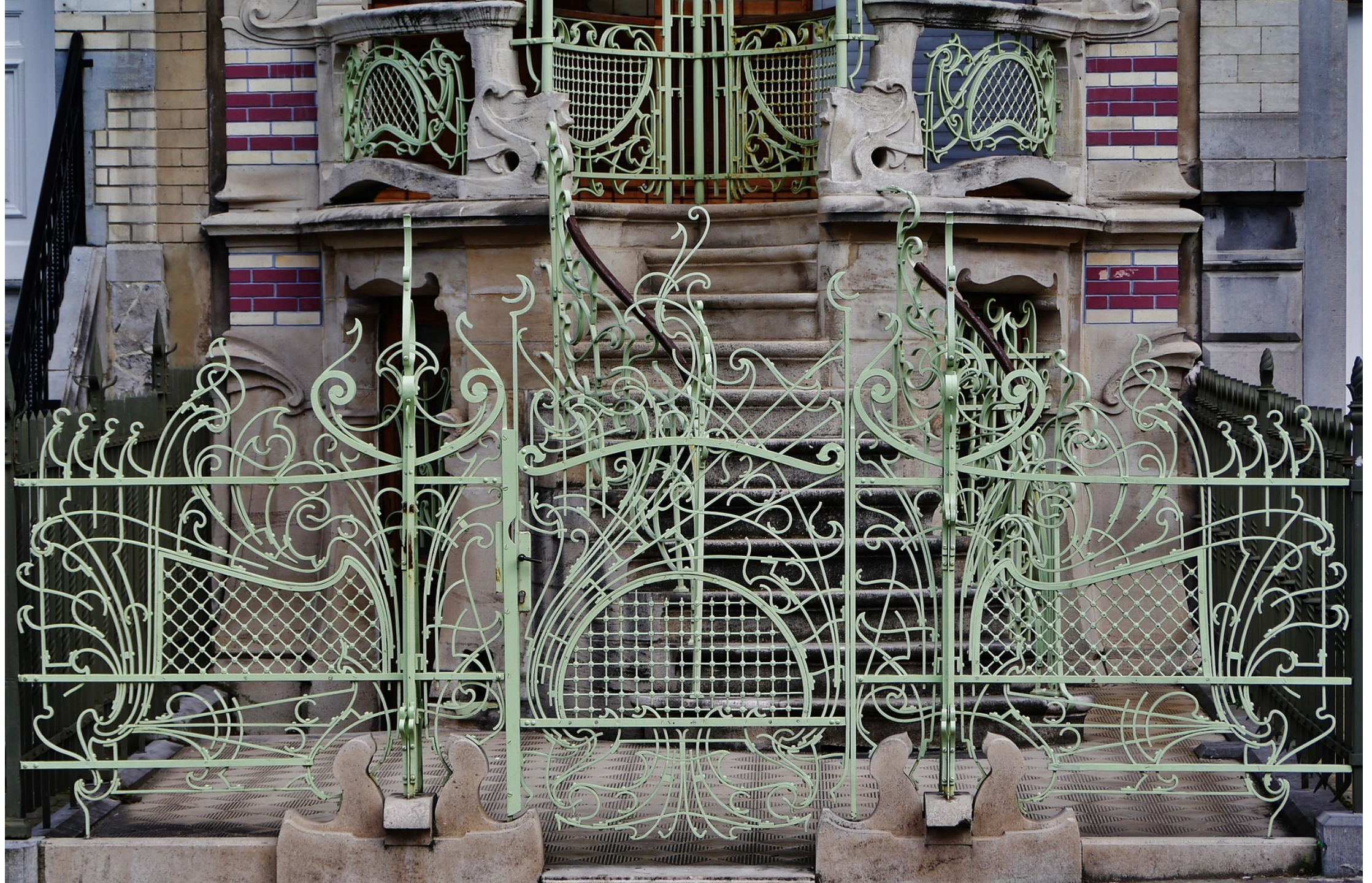

Gustave Strauven, Maison Van Dyck, av. Clovis 85, Brussels
(1901)

Gebruik van smeedijzer zeer zichtbaar aan de voorgevel
Op planten geïnspireerde versieringen in de dubbele deur

Paul Cauchie

- Auguste Paul Cauchie
- Geboren te Aat op 7 januari 1875
- Gestorven te Etterbeek op 1 september 1952
- Belgisch beeldend kunstenaar, decorateur, en in beperkte mate architect
- Vooral bekend met zijn sgraffiti in art nouveau,

interieur Maison Cauchie, Brussel (1905)

- Vader was onderstationchef in Aat, moeder was kleermaaker te Antwerpen
- 1887 – 1890 Tekendes aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van Antwerpen
- 1891-92 Bouwkunst
- 1894-1998 l'Ecole des Arts Decoratifs in de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van Brussel. Leerde tekenen en schilderen en initiatie in sgraffito en emailleren

Sgraffito

- Sgraffito is een artistieke of decoratieve techniek waarbij door een coating op een hard oppervlak wordt gekrast om delen van een andere onderliggende coating te onthullen die een contrasterende kleur heeft.
- Het wordt op muren geproduceerd door lagen pleisterwerk in contrasterende kleuren aan te brengen op een vochtig oppervlak, en op aardewerk door twee opeenvolgende lagen contrasterende slip of glazuur aan te brengen op een ongebakken keramisch lichaam

Lagen van Sgraffito uit 1910 in Pirgy (Chios)

Renaissancegevel
met sgraffito in
Mödling

Renaissanc
egevel met
sgraffito in
Althofen

Voorgevel van het
pension van de
Jagiellonische
Universiteit in
Krakau

In de tijd van de Jugendstil werden hoofdzakelijk portretten, gracieuze vrouwen, gestileerd fruit of bloemen als motief gebruikt. Ook later nog was dit een gangbare techniek voor wanddecoratie, vooral aan buitenmuren

160 avenue Richard Neybergh, laeken (Bruxelles), Belgique
Détail: sgraffite

Paul Cauchie

- Auguste Paul Cauchie
- Geboren te Aat op 7 januari 1875
- Gestorven te Etterbeek op 1 september 1952
- Belgisch beeldend kunstenaar, decorateur, en in beperkte mate architect
- Vooral bekend met zijn sgraffiti in art nouveau,

interieur Maison Cauchie, Brussel (1905)

- Het Cauchiehuis (Frans: Maison Cauchie) van Paul Cauchie is een van de meesterwerken van de art nouveau. Het gebouw ligt in Etterbeek (Brussel) aan de Frankenstraat 5 aan de rand van het Jubelpark.
- Het pand werd gebouwd in 1905, en in 1971 door Guy en Leona Dessicy gered van de afbraak.

Voorgevel
Cauchiehuis,
Brussel (1905)

Palazzo Nasi, Florence

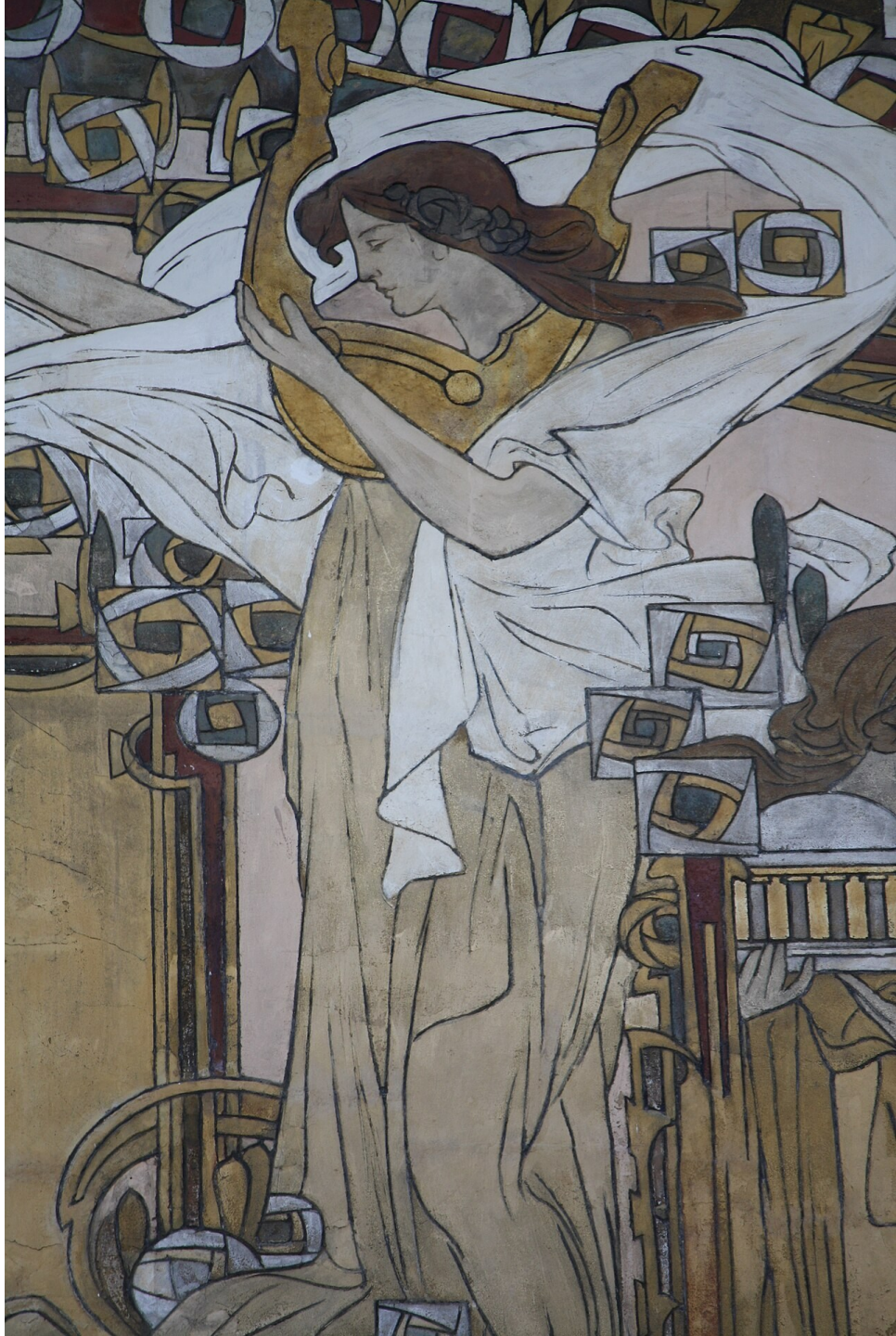
Golden House, sgraffiti by Gabriel van Dievoet, Charleroi,
1899

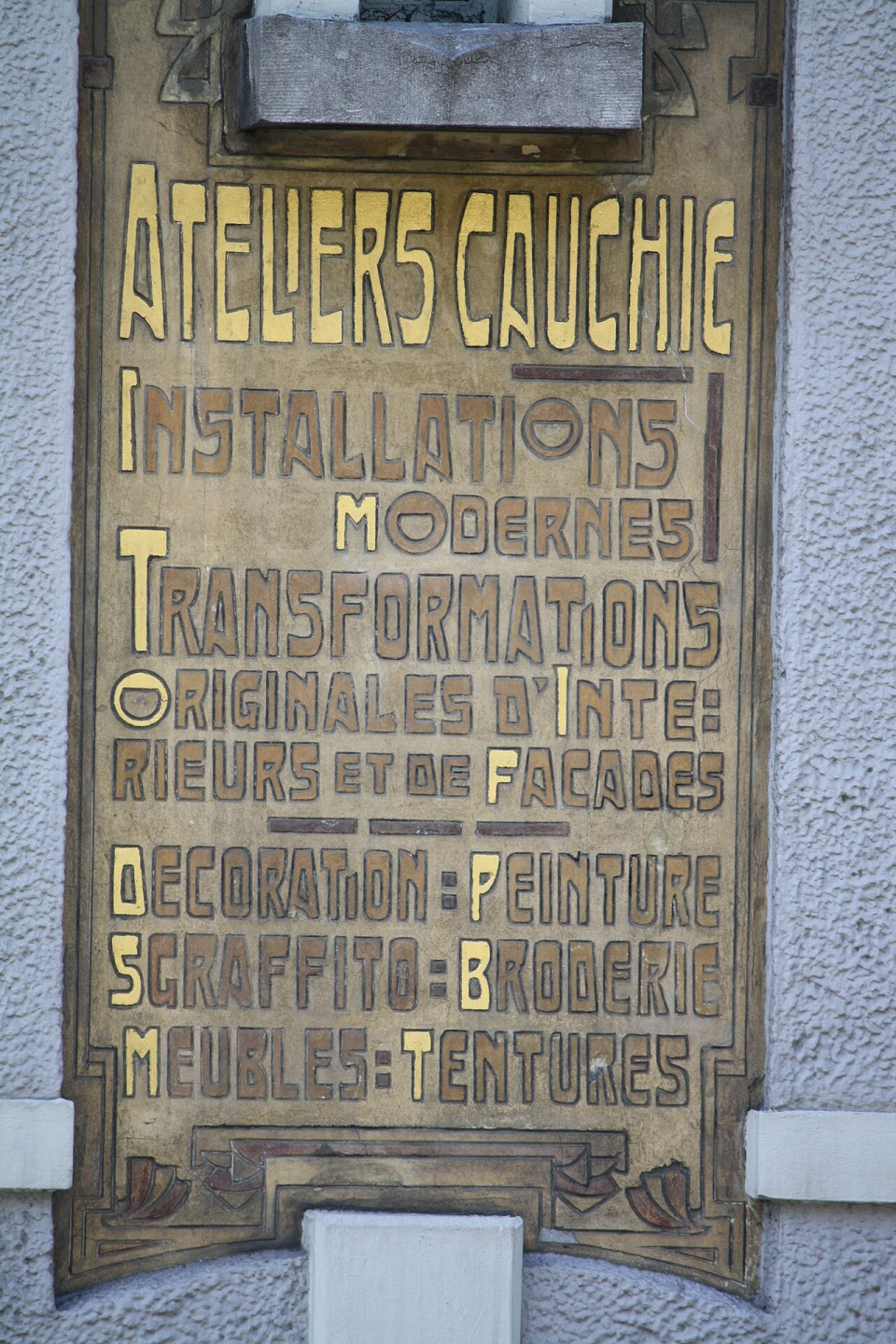

M^r & Mme CAUCHIE
DECORATEURS
COURS PRIVE
D'ART APPLIQUE
PEINTURE
DESSINS
BRODERIE D'ART
APPLICATIONS DIVERSES

Door Cauchie
ontworpen huis in de
Jachtlaan te Etterbeek

Sgraffiti aan een huis aan de rue
Malibran in Elsene

Philippe Wolfers

- Philippe Wolfers (Brussel, 16 april 1858 – aldaar, 13 december 1929) was een Belgisch edelsmid, bekend van zijn geraffineerde art-nouveau juwelen, nu gekend als de collectie Philippe en Marcel Wolfers.
- Wolfers is in artistiek en technisch opzicht beïnvloed door René Lalique

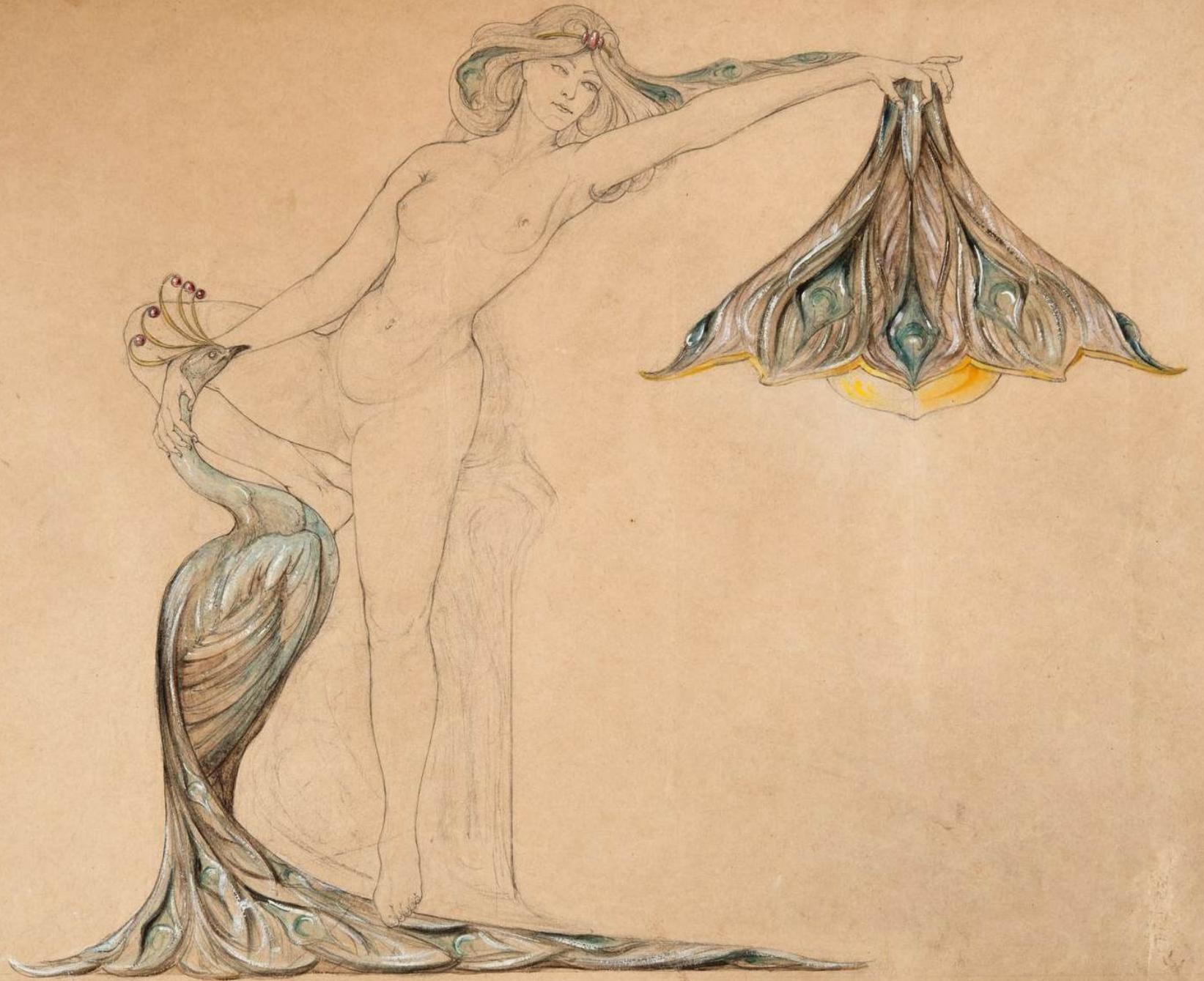

Fairy with Peacock

c. 1901

Watercolour, gouache, 350 x 428 mm

King Baudouin Foundation, Brussels

Beschaving en Barbarij
(1897), Koninklijke Musea
voor Kunst en
Geschiedenis

Libelle (1902) hanger en
broche uit email, goud, robijn,
opaal en briljant; ontwerp
Philippe Wolfers

Zwaan en slangen (1899-1900)

Chimaera (1898)

Pompoenbloemen (1897)

Charles Van der Stappen

- (Sint-Joost-ten-Noode, 19 december 1843 – Brussel, 21 oktober 1910)
- Belgisch beeldhouwer.
- opleiding aan de Academie in Brussel (1859-1868)

Ch Van der Stappen

Le Sphinx mystérieux, Charles Van der Stappen (1897),
Musées royaux d'art et d'histoire, Bruxelles

Dresden,
Albertinum,
Charles van der
Stappen, sphinx

